

The 2nd International Conference on
Medicinal Plants, Organic Farming,
Natural and medicinal materials

۲۲ اسفند ماه ۱۳۹۷ - مشهد مقدس

جداسازی و شناسایی مواد موثره میوه توت آمریکایی با هگزان نرمال

علیرضا زارع باغباری^۱ - فرامرز رستمی چراتی^۲ - رضا اکبری^۳ - علی ستاریان^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد شیمی فناوری اسانس، گروه شیمی، دانشگاه گنبد کاووس، گنبد کاووس، ایران

۲- دانشیار، گروه شیمی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه گنبد کاووس، گنبد کاووس، ایران

۳- استادیار، گروه شیمی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه گنبد کاووس، گنبد کاووس، ایران

۴- دانشیار، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه گنبد کاووس، گنبد کاووس، ایران

چکیده

ایران به عنوان کشوری که از لحاظ اقلیمی و زیستی دارای تنوع و وسعت منحصر بفردی است، می تواند سهم مناسبی از گیاهان دارویی را در دنیا به خود اختصاص دهد. بنابراین باید سعی شود، با تأکید بر حفظ ذخایر ژنتیکی گیاهان دارویی و انحصاری کشور و با توجه به تغییرات شرایط آب و هوایی و اقلیمی، اقدام به بومی کردن سایر گیاهان نمود، خصوصاً آنهایی که می توانند به لحاظ اقتصادی و یا به لحاظ اقلیمی جدید، کمک شایانی به حفظ آب و خاک کنند. توان قابل توجه توت آمریکایی (*Maclura Pomifera*) برای تحمل خاکهای فقیر، توانایی تحمل آب و هوای بسیار سرد و بسیار گرم و وزش بادهای تند، رشد خوب، حتی درنواحی گرم و خشک که سایر گیاهان به سختی دوام می آورند. آن را به گیاهی سودمند برای احیاء اراضی و کنترل فرسایش و آمایش خاک و مناسب برای پرچین و باد شکن بدل می کند. به منظور بررسی ارزش اقتصادی و دارویی گیاه رشد یافته در ایران، در این تحقیق؛ میوه این گیاه را به قطعات کوچک برش زده و دانه ی آن را جدا کرده و در سه مرحله و هر بار با حلال تازه، عصاره هگزانی تهیه و تجمع شد که پس از صاف کردن به کمک کاغذ صافی، تغلیظ شده و توسط روش کروماتوگرافی لایه نازک (TLC) در زیر لامپ UV با طول موج ۲۵۴ nm، مشاهدات و آنالیز انجام گردیده است که تائید کننده وجود ترکیبات فعال در زیر نور UV بود. تجزیه و تحلیل کروماتوگرافی گازی / طیف سنج جرمی (GC- MASS) با استفاده از کروماتوگرافی گاز Agilent 7890B مرتبط با یک آشکارساز جرم (مدل A ۵۹۷۷، فن آوری Agilent، USA) انجام شد و ترکیبات آن مورد بررسی و شناسایی قرار گرفت.

کلمات کلیدی: *Maclura Pomifera*، TLC، GC- MASS، n-Hexane Extract